

TESTS DA QUALIFICAZIUN

Pertge datti tests da qualificaziun?

In test da qualificaziun gida als manaschis d'empredissadi da tscherner lur empredistas ed empredists. Cunquai che attestats da scola pon variar tenor classa, pretendan ils manaschis d'empredissadi in test ch'è il medem en l'entira Svizra. Natiralmain spetgan ils manaschis resultats suffizients u buns. Ma era las notas da scola, ils rapports da tes fufragnadis, tes plaschair e tes interess vi da la lavur, tes documents d'annunzia sco era il discours da preschentaziun giogan ina rolla impurtanta.

Tge tests da qualificaziun existan?

1. **Tests commercials.** Ils pli enconuscents èn Basic Check e Multicheck:

Basic Check (www.gateway.one/de-CH/basic-check.html)

- Basic Check standard: pensums linguistics, numerics e spazials sco era linguas estras (per AFQs)
- Basic Check pratica: pensums linguistics, numerics e spazials sco era pensums pratics (per AFPs)

Multicheck: 8 analisas da qualificaziun

- commerzi en detagl/service, sanadad/fatgs socials, mastergn, ICT, economia/administraziun, media e design, tecnica, attest (AFP) (www.gateway.one/multicheck)

2. **Tests** che associaziuns professiunalas mainan tras per lur commembers. Quests tests existan per exempel per las suandantas professiuns:

- argienter/ra AFQ www.vsgu-ashb.ch
aurer/a AFQ
enchastrader/ra da pedras preziasas AFQ
- mecatronist/a d'automobils AFQ, www.autoberufe.ch
spezialist / Spezialista d'autos AFQ,
assistent/a per il mantegniment d'autos AFP
- mecanist/a da maschinas da construcziun AFQ, www.agrotecsuisse.ch
mecanist/a da maschinas agriculas AFQ,
mecanist/a d'apparats a motor AFQ
- planisader/ra da tecnica d'edifizis AFQ, www.suissetec-grischun.ch
installatur/a da stgudaments AFQ,
construider/ra da ventilaziuns AFQ,
installatur/a sanitar/a AFQ,
stagner/a AFQ
- polidesigner/ra 3D AFQ www.polydesign3d.ch
- creader/a da medias interactivas AFQ, www.viscom.ch
equipader/ra da stampa AFQ,
poligraf/a AFQ,
Tecnolog / Tecnologa da liar AFQ,
tecnolog/a da medias AFQ
- tecnicist/a da dents AFQ www.vzls.ch

3. **Tests entaifer il manaschi:** Manaschis gronds e cuminanzeas da plazzas d'empredissadi mainan savens tras tests da qualificaziun interns.

Pretenda mintga professiun in test da qualificaziun?

Na, quai decida mintgamai il manaschi da furmaziun, nua che ti vuls far l'emprendissadi.

Co sai jau, tge test che vegn pretendì e nua che quel ha lieu?

T'infurmescha l'emprim tar il manaschi d'emprendissadi, avant che ti t'annunzias per in test. Il meglier dumondas ti suenter durant il fufragnadi. Fin il pli tard tar l'annunzia sin la piazza d'emprendissadi stos ti t'infurmar davart in test. Telefonescha al manaschi, avant che ti tramettas l'annunzia a scrit. Mintgant èsi era menziunà en l'inserat. Sche ti n'es betg segir, ta sustegna era la cussegliaziun da professiun.

Tge èn ils cuntegns dal test?

Tut tenor professiun vegnan examinadas differentas cumpetenzas. Savens cuntegna il test dumondas davart las enconuschientschas da scola e davart la capaciad da pensar, sco per exempel tudestg, linguas estras, matematica, savida generala, pensar logic, abilitad da memorisar, concentraziun, enclegientscha tecnica, imaginaziun spaziala, capaciad da percepziun, senn per colurs e furmas. In test dura in mez fin in entir di.

Co poss jau ma preparar per il test?

Sche ti has bunas enconuschientschas da scola dal segund stgalim superiur, es ti preparà bain per l'examen. Per la preparaziun sin in test da qualificaziun pos ti schliar singuls pensums a l'internet. Tar quai stos ti savair che quai èn pensums d'exercizi per emprender d'enconuscher il tip da pensum e ch'i na sa tracta betg da pensums reals or da tests da qualificaziun. Qua insaquantas pussaivladads d'exercitar:

- Multicheck www.gateway.one/multicheck
<https://berufsberatung.gateway.one>
- Basic Check www.gateway.one/de-CH/basic-check.html
<https://berufsberatung.gateway.one>
check-app (Smartphones)
- matematica, scienzas natiralas, tudestg, franzos ed englais www.lernpassplus.ch, www.stellwerk-check.ch
→Lernende
- tudestg, matematica, natira e tecnica www.schularena.com

Cura è il dretg mument per in test da qualificaziun?

Cunquai ch'i dat different tests stos ti l'emprim savair la professiun che ti vuls emprender (per ils tests stos ti per regla pajar 50 enfin 200 francs). Il pli savens sa basan ils tests sin la materia da scola dal segund stgalim superiur. Il mument ideal è perquai tranter l'avrigl dal segund stgalim superiur ed il cumenzament dal terz stgalim superiur.

► Ulteriuras infurmaziuns

e sustegn retschaivas ti al center d'infurmaziun professiunala. L'adressa dal BIZ en tia vischinanza chattas ti sut:

www.berufsbildung.gr.ch → Rumantsch → Sur da nus → Lieu ed adressa → Cussegliaziun da professiun, da studi e da carriera

e-mail: biz@afb.gr.ch